

ΤΑ «ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ» ΕΝΟΣ ΡΩΣΣΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ

ΣΚΙΤΣΑ ΧΩΡΙΣ ΜΟΛΥΒΙ

'Ο Χαίμησ Μπoλoтiнskи

Τά πρωτότυπα σκίτσα του Χαίμη Μπoλoтiнskи. "Ένας σκίτσογράφος πού «πλάθει» γελοιογραφίες με παράξενα ύλικά. Άναγλυφικά τοπεία με σεντόνια! Τά «φωτοπλαστικά σκίτσα» του Ρώσσοу καλλιτέχνη. Πώς παίρνουν διάφορες μορφές στά χέρια του τά καπέλλα, ή πετσέτες, τά μαντήλια. Τά εκπληκτικά «έφφρε» του φωτισμού. Η περιπετειώδης ζωή του Ρώσσοу σκίτσογράφου, κλπ. κλπ.

'Ο Χαίμησ Μπoλoтiнskи είνε ό πού πρωτότυπος σκίτσογράφος τής εποχής μας. Τά εκπληκτικά σκίτσα του κί ή υπερμοντέρνες γελοιογραφίες του κάνουν σήμερα τό γύρο του κόσμου κί έχουν αναστατώσει κυριολεκτικά τούς καλλιτεχνικούς κύκλους τόσο τής Εβρώπης όσο και τής Άμερικής.

'Ο Μπoλoтiнskи, ό παράξενος αυτός Ρώσσοу σκίτσογράφος, γιά νά στιάξει τίς τόσο αξιοθαύμαστες γελοιογραφίες του, δέν μεταχειρίζεται ούτε χαρτί, ούτε μολύβι, ούτε γομολάστιχα, ούτε σινικό μελάνι. Μά τότε τί κάνει; Άπλούστατα πλάθει με τά μαγικά δάχτυλά του τό σκίτσο μ' ότι πέσει στά χέρια του, φτάνει αυτό νάναι από μία ύλη πού...όπακούει εύκολά στις ιδιοτροπίες τής φαντασίας του. 'Ο Μπoλoтiнskи λοιπόν δέν φτιάχνει σκίτσα με τό μολύβι, αλλά τά πλάθει. Με τί; Με καπέλλα, με πετσέτες, με τραπέζοι, με σεντόνια!... "Όπως ένας γλύπτης πλάθει τόν πηλό και τό δίνει τήν μορφή τής έμπνευσόσ του, έτσι κί ό Ρώσσοу σκίτσογράφος μεταχειρίζεται αυτά τά...όπιστευτα ύλικά πού αναφέραμε, γιά νά φτιάξει τίς πραγματικά μοντέρνες γελοιογραφίες του.

Μήν παραξενεύεστε όμως και τόσο. Δέν είνε ή πρώτη φορά, πού ένας σκίτσογράφος προσπαθεί νά λυτρωθί από τήν σκληριά του μολύβιου και του χασιού του σχεδιάσματος. "Ένας φουτουριστής σκίτσογράφος έδω και λίγο καιρό προέβλεψε τήν κατάπληξη και τόν θαυμασμό τόσο των συναδέλφων του όσο και του άλλου κόσμου, μ' έναν επίσης ποσοτόπου τρόπο: "Έστιαχνε πετυχημένες γελοιογραφίες με τίς σκίες των χειρών του πάνω στην κάτασπρη έπιφάνεια ενός καυπαρέ; Μάλιστα: σκίτσα με σκίες, σκίτσα «ζωντανά», γιάτί τούς έδινε πραγματική ζωή κινώντας επίδεδία τά θαυματουργά χέρια του...

"Ένας άλλος πάλι φουτουριστής σκίτσογράφος είχε γίνει πού τής μόδας έδω και λίγο καιρό στό Βερολίνο φτιάχνοντας σκίτσα μ' ότι μπορεί νά θρεθί πάνω στό τραπέζι ενός νυχτερισού κέντρου κί ειδικώς ενός καυπαρέ; με τά ποτήρια, τίς μπιλιλλες, τό ικέλινο δοχείο τής σαμπάνιας, τό πρόγραμμα τής μουσικής κ.ά.

Κανείς ώστόσο άπ' όλους αυτούς τούς άλλόκοτους καλλιτέχνες, δέν έστιασε τήν πρωτοτυπία και τήν μεγάλη τέχνη του Χαίμη Μπoλoтiнskи, γιάτί τά πλαστικά σκίτσα του είνε αληθινά έργα τέχνης.

'Ο Ρώσσοу καλλιτέχνης, με τό τόσο ιδιόρρυθμο ταλέντο, δέν έχει ανάγκη από τίποτ' άλλο, παρά από τήν εξαιρετικά γόνιμη φαντασία του. Μ' ότι του δώσετε, μία γραβόθα ή ένα μεταξωτό μαντήλι, μπορεί νά σας «σκίτσορη» άμέσως έναν τύπο πού γεννιέται άξαφνα στό μυαλό του. Αυτά τά έκκεντρικά έργα του ό Μπoλoтiнskи τά λέει «Φωτοπλαστικά σκίτσα».

"Όσο τώρα γιά τή θέα τους, είνε αδύνατο νά μή σας τραβήξουν άμέσως τήν προσοχή με τίς πραγματικά πρωτότυπες μορφές τους, τήν έξωφρενική τεχντροπία τους και τά εκπληκτικά ύλικά τους. Θέλοντας και μη αρχίζετε άμέσως με περιέργεια νά κιντάζετε τίς λεπτομέρειές τους και νά προσπαθήτε ν' ανακαλύψετε τό μυστικό τής παράξενης ώμορφιάς τους. Τέλος, σας έρχεται στό χέλι ή έρώτησις αυτή, ή γεμάτη άπορία: «Μά πώς είνε δυνατόν νά πετυχαίνη κανείς με τόσο άπλά μέσα τό...άξιοθαύμαστα άποτελέσματα;» Καί δέν σας άπομένει νά κάνετε τίποτ' άλλο παρά νά θαυμάσετε και τόν δημιουργό τους!

'Ο Χαίμησ Μπoλoтiнskи ώστόσο δέν περιορίστηκε στό νά «σκίτσορη» μόνο πρόσωπα κί ανθρώπινους τύπους, αλλά έπεξεργάσθη νά φτιάξει με τίς πετσέτες, τά σεντόνια και τά τραπέζοι, τήλα άκόμη και...τοπεία και πέτυχε νά πλάσει τέτοια άναγλυφικά τοπεία, πού έχουν, με τήν αλήθεια, μία ύπεροχη ώμορφιά. Πήρε, παραδείγματος χάριν, ένα σεντόνι από τό κρεβάτι του, τό «δούλεψε» λίγα λεπτά τής ώρας με τά επιδέξια δάχτυλά του κί έφτιαξε άμέσως ένα θαυμαστό...Αιγυπτιακό τοπείο! Με δύο καπέλλα πάλι, πού τά «έπλωσε» μ' έναν πραγματικά μεγαλοφυή τρόπο, έδημιούργησε τόν τύπο του πολιτικού άνδρός. 'Ός βοηθητικά τώρα αυτής τής χαριτωμένης γελοιογραφίας του, χρειάστηκε ένα ζευγάρι γυαλιά κί ένα τσιγάρο... Με δύο άλλα καπέλλα κί ένα τραπέζοιάντηλο, νά τό πρόσωπο ενός «γκώσοу» τής Άργεντινής πάμπας, όπως ακριβώς τό φανταζόμαστε...

Με δύο κινήσεις τώρα των μαγικών χειρών του, ό Χαίμησ Μπoλoтiнskи χαλάει τό σκίτσο του «γκώσοу» και τά ίδια «ύλικά» μάς πλάθει τό εύθυμο πρόσωπο ενός καλλήτσου πού κόβεται στή μέση από ένα άσυγκράτητο κί άτελείωτο γέλιο! Με μία πετσέττα και με τά γυαλιά πού μεταχειρίστηκε γιά νά φτιάξει τήν γελοιογραφία του «πολιτικού», νά τώρα τό πρόσωπο ενός 'Εβραίου πού εξορίστηκε από τήν Χιτλερική Γερμανία...

"Όλη όμως ή τέχνη του Ρώσσοу σκίτσογράφου δέν είνε τό νά πλάθει καπέλλα και νά κινή πτυχές και κόμπους στά μαντήλια και στις πετσέτες. Μιά τέτοια «πλαστική» δέν θά άξίζει και πολλά πράγματα κί ούτε θά κινώσει τήν προσοχή και τόν θαυμασμό μας. 'Ο Μπoλoтiнskи είνε κυρίως ένας περίφημος μάγος του φωτός. Τό φως είνε τό μεγαλύτερο στοιχείο των άλλόκοτων και πρωτοτύπων έργων του. 'Ο Ρώσσοу καλλιτέχνης «παίζει» με τίς φωτοσκίσεις, με τά «έφφρε» του φωτός και σ' αυτά ακριβώς χρωσάει τήν μεγάλη έπιτυχία των «φωτοπλαστικών σκίτσων» του. Κάθε έργο του έχει κί ένα ειδικό φωτισμό, γιάτί τό «σκορρο» των σκιών πρέπει νά δίνη όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη άναγλυφικότητα στα χαρακτηριστικά τής γελοιογραφίας ή του πλαστικού σκίτσου.

"Έπειδή μάλιστα τά σκίτσα μιας τέτοιας τεχντροπίας δέν μπορούν νά διατηρηθούν, ό Μπoλoтiнskи έχει βοηθό του τήν φωτογραφική μηχανή. Μόλις λοιπόν φτιάξει ένα άναγλυφικό σκίτσο του, τό φωτογραφίζει κί έπειτα με τά ίδια ύλικά φτιάχνει άμέσως ένα άλλο, άναλόγως των ιδιοτροπιών τής φαντασίας του και τής έμπνευσόσ του. Φαντασθήτε πόσο δύσκολο είνε στό Ρώσοο σκίτσογράφο νά διατηρή μία πλήρη ουλόγη των έργων του, πού είνε φτιαγμένα από καπέλλα, μαντήλια, πετσέτες και σεντόνια! Θα ήθελε μία όλόκληρη άποθήκη! Με τί φωτογραφική μηχανή όμως, όλες αυτές ή δυσκολίες εξαφανίζονται. 'Ο Μπoλoтiнskи άποτυπώνει σε μία φωτογραφική πλάκα τό σκίτσο του, δηλαδή τήν μορφή τής ιδέας του, κί έπειτα με τά ίδια ύλικά δίνει πλαστική μορφή σε μία άλλη έμπνευσί του.

Κί αλήθεια, μ' ένα από τά καπέλλα πού γίνε ή άσυγκριτη γελοιογραφία του Γάλλου πολιτικού Άνδρέα Ταρντιέ (γυαλιά, χαμόγελο, τσιγάρο, ψηλό καπέλλο, όλα στυλιζαρισμένα και χαρακτηριστικά), φτιάχνεται κατόπιν μέσα σε λίγα λεπτά τό άγαθό πρόσωπο ενός αρχιμάγειρα πού μισοκλείνει τά μάτια του γιά νά θαυμάση ποιός ξερεί ποιά έξαίσια λιχουδιά γιά τόν ουρανίοκο...Με δύο άθώς κί άπλούστατες πάλι πετσέτες, νά ή τραγική μάσκα ενός καταδίκου πού περιμένει ν' άποτυπωθί στήν φωτογραφική πλάκα, γιά νά μπορέ-

'Ο μάγειρος

'Ο πολιτικός

ση έτσι να τή...θαυμάση όλος ο κόσμος.

‘Ο Χαίμης Μπολοτίνσκυ, ο πρωτότυπος σκιτσογράφος, που έχει άναστατάσει σήμερα τούς συναδέλφους του με τις φωτογραφίες τών έργων του, ζούσε στη Ρωσία μέχρι του Μεγάλου Πολέμου. Μόλις όμως ξέσπασε η επαναστατική θύελλα τών Μπολοτίνσκυ, αναγκάστηκε να αυτοεξοριστεί από την πατρίδα του και ύστερ' από ένα σαρδ' μυθιστορηματικές περιπέτειες, θρέθηκε μία μέρα έγκρατεστημένος στη Νότιο 'Αμερική!...

‘Ο Μπολοτίνσκυ είνε ένα παράξενο καλλιτεχνικό φαινόμενο. ‘Αρχισε λοιπόν την ένδοξη σήμερα σταδιοδρομία του ως μουσικός πρώτα στή νυχτερινά κέντρα κι' έπειτα ως έκτελεστής σε συναυλίες, σημαίνοντας την μία επιτυχία ύστερ' από την άλλη.

‘Επειτα παρεσύρθη κι' αυτός από τη μόδα του κινηματογράφου και μέσα σε λίγο καιρό κατάφερε πάλι ν' αναδειχθ' ως σκηνοθέτης στο Μπουένος ‘Αϊρες. Τα πρώτα φιλμ του μάλιστα θαυμάστηκαν εκεί κάτω για την εκπληκτική πρωτοτυπία τους και τις υπερμοντέρνες τολμηρότητές τους στην σκηνοθεσία. Περιττό είνε τώρα ν' αναφέρη κανείς ότι ο Μπολοτίνσκυ είνε πασίγνωστος στη Νότιο 'Αμερική ως σκηνοθέτης. ‘Ο Ρώσος καλλιτέχνης όμως, πνεύμα άνησχυο που δέν τό ικανοποιούσε τίποτα, από σκηνοθέτης έγινε μιά μέρα κινηματογραφικός επιχειρηματίας!.

Μά για νά φτιάξη κανείς μία ταινία, δέν φτάνει μονάχα νά έχει ταλέντο, πρωτότυπες έμπνεύσεις κι' άξιολογώμαστο ζήλο; Χρειάζονται και κεφάλαια.

Κι' ο Μπολοτίνσκυ δέν είχε αυτά τά κεφάλαια, πού τού ήσαν άπαραίτητα για τις κινηματογραφικές επιχειρήσεις του. Με την καταπληκτική ώστόσο εύφραση του, δέν άργησε νά βρη τά χρήματά του πού χρειαζόντουσαν...

Μιά μέρα, στή γραφεία της εταιρείας του, έκανε τά έγκαινα της πιό πρωτότητας εκθέσεις απ' όσες έχουν γίνει μέχρι σήμερα: παρουσίασε για πρώτη φορά στόν κόσμο τά «Φωτοπλαστικά σκίτσα» του.

Αυτά τά σκίτσα του Μπολοτίνσκυ δέν ήσαν τίποτ' άλλο, όπως έλεγε ο 'Γιος, παρά μία «διανοητική γυμναστική», πού έκανε την ώρα πού έβγαυε νά βρη καμιά πρωτότυπη κι' άμορφη ιδέα. Κι' ώστόσο αυτά τά «παιγνίδια της φαντασίας» του τού έκαναν σήμερα όχι μόνο θαύματα, αλλά και γνωστό σ' όλο τόν κόσμο...

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΖΕΣΤΑ-ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ... ΚΡΥΑ!...

‘Ο δ ασκαλος.—Πές μου, μικρέ, πού ζώνουν οι δι-
δει τού γάλα;

‘Ο μικρός.—‘Η αγελάδα, ή κατσίκα, ή προβατίνα...

‘Ο δ ασκαλος.—Πού καλά. Και τά μύλινα σούχα
και τά πατούσια πού ζώο μιά τά δίνει;

‘Ο μικρός.—‘Ο...μπαμπάς!

- Δέν μιλώ ποτέ με τρελλούς!
- Αυτό όμως δέν συμφωνεί με τά λόγια της γυναίκός σου.
- Και τί λέει ή γυναίκα μου;
- Πώς μιάς πάντα...μοναχός σου!...

‘Η σύζυγος.—Μά γιατί είσαι έτσι μελαγχολικός; Δέν σου άρεσε ή κομωδία πού είδες;

‘Ο σύζυγος.—‘Αν μου άρεσε ρωτάς!... ‘Ηταν άταισία! Φαντά-
σου ότι τελειώνε με γάμους και στεφάνια!...

‘Ο σύζυγος.—Εσένα, κυρία μου, σούτρεπε νά πάρης ένα βιάζα!
‘Η σύζυγος.—Κι' αυτό δυνατυχώς έπαθα!...

Δνó φίλοι μιλάνε για έναν καινούριο φίλο.
—Βρε άδελφέ, λέει ο ένας, ο άνδρουπος αυτός κατάντησε άντιφο-
ρος με τή μονοτονία του. Διαρκώς την ίδια κουβέντα μου κάνει!...

—Τί, δηλαδή;
—Μου θυμίζει και μου ξαναθυμίζει πάντοτε...όσα τού χρωστάω!...

‘Ο γιαιτορός.—‘Ωχ, άδελφέ, βαρέθηκα την έξοχή και τó καλό της!... Δέν ξέρει κανείς πώς νά σκοτώση τόν καιρό του!
‘Ο φίλος του.—Δέν τού γού-
φεις καμιά συνταγή;
‘Η Διλή.—‘Ω! πώς ήθελα νά τόν εκδιώξω! Νά τού κάνω κάτι, πού νά γίνη δυστυχισμένος σ' όλη τή ζωή του!...
‘Η Μαίρα.—Γιατί τότε δέν τόν παντρεύεσαι;

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΙΚΡΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Στάς νήσους Φίτζι ψαρεύτηκε τελευταία ένα χέλι, πού μόλις τό έ-
ρέθηκε κανείς, άρχισε νά σφουίξει πολύ περίεργα.

Μαύρα, κατάμαυρα διαμάντια, βρίσκονται μόνον στην Μπάγια της
Βραζιλίας. ‘Αλλά απ' αυτά υπάρχουν στή άουζεία τών βοιτών κι' ά-
λλα στίς ζώτες τών ποταμών.

Τά θαλάσσια κήματα πάντα έχουν μεγαλύτερη ταχύτητα από την
ταχύτητα τού άνέμου πού τά προκαλεί. Γι' αυτό δέν είνε καθόλου πα-
ράξενο ότι στόν κόλπο της Βισκάίας φτάνουν τόν χειμώνα από τόν ‘Α-
τλαντικό ‘Ωκεανό τριήμερα κήματα, ενώ ο σφοδρός άνεμος πού τά προ-
καλεί φτάνει 24 ώρες έπειτα από αυτά.

‘Από ένα εκατομμύριο άνδρώπους μόνον 225 γυναίκες και 82 άνδρες
φτάνουν στην ηλικία τών εκατό χρόνων.

‘Αν κλείσετε μέσα σε μεγάλα κλωδιά ποταμικών, θά παρατηρήσετε
πώς στίς 11 τó βράδυ άρχίζουν νά κάνουν...γρηναστική. Και μόνον με-
τή την άσκησή τους αυτή κοιμούνται.

Τό χρώμα τών μαλλιών μας αλλάζει διαρκώς, παρακο-
λουθώντας τις διαδοχικές ψυχολογικές καταστάσεις μας.
‘Η περιεργή αυτή διαπίστωση έγινε από έναν Βιεννέζο
νευρολόγο, ο οποίος παρατήρησε την άλλαγή τού χρωμα-
τισμού τών μαλλιών για πρώτη φορά σε μία νεύρωσθη
νέα, την όποια έθεράτευε. ‘Όταν ή κοπέλλα ήταν ήρνη, τά
μαλλιά της ήσαν χρυσοξανθά. Μόλις όμως την έπιανε
ή κρίσις της άρρώστιας της, τά μαλλιά της παίρνανε
ένα χρώμα καστανόμαυρο!...

Μιά καμήλα μεταφέρει βάρος 400 λιτρών με ταχύτητα
40 μιλίων την ήμερα, ενώ ο γαϊδαρός μεταφέρει βάρος
200 λιτρών με ταχύτητα 24 μιλίων.

Σ' ολόκληρη τή Μεγάλη Βρετανία υπάρχουν 17 εκα-
τομμύρια γατες.

‘Αναλόγως τού πληθυσμού της, ή ‘Αλγερία έχει τά πε-
ρισσότερα άλογα από όλες τις χώρες τού κόσμου. Σε κα-
θε ένα τó ‘Αλγερινός άναλογούν έκατο κίβια έπι-
άλογα, ενώ σε 100 Ρώσους άναλογούν 21 άλογα και σε
100 ‘Αγγλούς 8 άλογα.

Ο πού σκευόφιλος τού κόσμου είνε οί ‘Ιρλανδοί. Σε έ-
κατό ‘Ιρλανδούς άναλογούν 6 σκυλιά, ενώ σε 100 ‘Αγ-
γλους άναλογούν 3 σκυλιά και σε 100 Σουηδούς 1 μόνον.

Στό Μόντε Κάρλο αυτοκτονούν 100 άτομα τó χρόνο. ‘Όλοι, έννοι-
ται, έχουν χάσει τά χρημάτα τους στό Καζίνο.

Στην ‘Ισπανία υπάρχουν κάτι δένδρα, πού μοιάζουν με βαλκανιές
και παράγουν βούτιρο εξαιρετικής ποιότητας. Οι ‘Ισπανοί παίρνουν τό
βούτιρο απ' τά δένδρα αυτά όπως εμείς την γρεσίνη από τά πεύκα.

Στην Κίνα θεωρείται κακό νά παντρεύονται ή χήρες. Μιά χήρα άμα
γίνη πεινήτα χρόνον, χωρίς νά ξαναπαντρευθί, παίρνει δίπλωμα τιμής
απ' την Κυβέρνησι και τό τοιχοκολλά πάνω από τήν πόρτα της.

Σε πολλά νοσοκομεία της Εγγύτης, για νά μπορούν νά συνομιλήν
οί άρρωστοί πού υποφέρουν από μεταδοτικές άρρώστειες με τούς φί-
λους των, άτάραξη τοποθετημένο πλάι σε κάθε κρεβάτι από ένα τηλε-
φώνο.

Τά μαλλιά τών κοκκινομάλλων είνε πολύ γερά και δέν πέφτουν.
Μιά κόκκινη τριχα είνε πέντε φορές χοντροτέρα από μια ξανθή ή με-
λαχροινή, και ή ρίζα της έχει πολλαπλάσια δύναμη απ' τις ρίζες τών
άλλων τριχών. Γι' αυτό τó λόγο είνε εξαιρετικά σπάνιο φαινόμενο φα-
λακρός κοκκινομάλλης!

Κάθε μικρό Γιαπωνέζακι έχει χρε-
μασμένη στό λαιμό του μία πλάκα
από μέταλλο, άπάνω στην όποια είν-
ε γραμμένο τó δνοματεπώνυμό του
και ή διεύθυνσίς του. ‘Ετσι δέν ή-
πάραξι κίνδυνος νά χαθί!

‘Η άρχαιότερα δενδροφυτευμένη
λεωφόρος τού κόσμου βρίσκεται
στην ‘Ιαπωνία, και άρχίζει απ' την
πόλι Νομποδα και φτάνει ως την
πόλι Νίκω. Τó μήκος της λεωφόρου
αυτής είνε 60 μίλια. Τά δένδρα της
πάλι έχουν 45 ως 60 μέτρα ύψος.

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ
“ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,—“ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,,
ΔΩΡΑ 500 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ, 11 'Γανουαρίου 1934